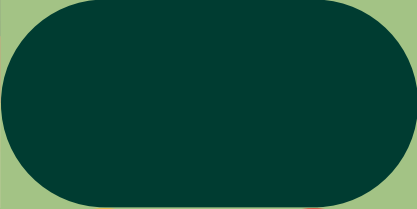

**RE
PEN
SEM**

GIRONA

Salutacions institucionals	4
Ponències	
Ciutat en transició	14
L'experiència de València 2015-2023	14
Projecte ABCD Bordeus	17
Regeneració de barris	20
Estratègies urbanístiques per a la regeneració urbana	20
Governar el territori des de la proximitat	22
Habitatge assequible	24
L'habitatge: un dret humà	24
La qüestió de l'habitatge a Bolonya	27
Transició ecosocial a les ciutats	30
La renaturalització de les ciutats: el cas de Vic	30
Transformant la ciutat de Gijón	33
Transició ecosocial a Girona	35
Mobilitat sostenible i accessible a l'àrea urbana	38
La nova centralitat de la bicicleta a les ciutats i regions	38
Governança metropolitana: què, per a què i com?	40
L'Àrea Urbana de Girona: una proposta múltiple	42
Pla de Mobilitat Urbana Sostenible Supramunicipal de Girona	44
	46
Tancament	

Relatoria
de les jornades
professionals i
ciutadanes sobre
transformació
urbana

19 - 21 de
novembre de
2025

Aquesta segona edició de Repensem Girona ha demostrat que un cicle com aquest és una necessitat a la nostra ciutat, i voldria agrair l'encert que van tenir Cristina Andreu i Eduard Cabré quan van decidir impulsar-lo i sumar-hi el Col·legi d'Arquitectes de Catalunya (COAC) i la Universitat de Girona (UdG).

Les jornades Repensem Girona són uns dies de mirada llarga sobre què volem que sigui Girona. Són dies de projectar, de compartir i de pensar en el futur de la ciutat més enllà del dia a dia. I també són dies de descobrir casos d'èxit d'altres ciutats, com ara València o Bordeus, i d'escoltar la ciutadania en sessions de creació conjunta de solucions.

Durant tres dies hem tractat quatre grans matèries de transformació urbana. La primera: l'habitatge, la crisi perenne d'aquesta dècada. Vam comptar amb la lucidesa de Carme Trilla i l'expertesa de Silvia Calastri, responsable de les polítiques d'habitatge de Bolonya. No ens van transmetre cap secret, van ser molt directes: el que cal és inversió i polítiques valentes.

La transformació urbana va ser la segona matèria tractada, centrada en el barri del Pont Major, protagonista del Pla de Barris de Girona. Els arquitectes Itziar González i Xavi Matilla van posar el focus en la cocreació de polítiques urbanístiques amb la ciutadania.

Les altres dues matèries —la mobilitat i la transició ecosocial— van posar el focus en el Pla de Mobilitat Urbana Sostenible Supramunicipal de Girona i en les accions transformadores del projecte GiroNat.

Vull agrair a tothom qui ho ha fet possible, i sobretot animar la ciutadania a fer-se seva la iniciativa Repensem Girona i a crear conjuntament el futur de la nostra ciutat.

Sergi Font

Tercer tinent
d'alcaldia de
l'Àrea de Transició
Ecològica i Àrea
Urbana

Introducció

Les jornades Repensem Girona, coorganitzades per l'Ajuntament de Girona, el Col·legi d'Arquitectes de Catalunya i la Universitat de Girona, han estat una gran oportunitat per reflexionar sobre el futur de la ciutat i la seva evolució. Des del COAC, hem assumit aquest repte amb el convenciment que l'arquitectura i l'urbanisme són fonamentals per construir una Girona més habitable, inclusiva i sostenible.

Durant els tres dies de debat, s'ha constatat la necessitat de repensar l'espai públic com un element clau en l'articulació de la ciutat i la seva relació amb la ciutadania. Les ponències —tant nacionals com internacionals— han proporcionat experiències i metodologies per comprendre i afrontar aquests desafiaments des d'una perspectiva global. Les caminades per diversos barris de Girona ens han permès analitzar in situ com la regeneració urbana pot esdevenir un motor de cohesió social. Els debats han posat de manifest que una gestió acurada de l'entorn urbà pot transformar profundament la qualitat de vida i generar un impacte positiu en el benestar dels habitants.

També s'ha aprofundit en l'urbanisme regeneratiu, i s'ha destacat el valor de models d'intervenció que incorporen la sostenibilitat i la resiliència. S'han compartit exemples de petites intervencions amb un impacte significatiu en la vida diària de la població. S'ha remarcat la importància de connectar barris, fomentar una mobilitat sostenible i revalorar el teixit urbà com a element central del debat.

Hem reflexionat sobre l'espai públic com a lloc de trobada, sobre el paper dels arquitectes en la configuració d'entorns més inclusius i sostenibles, i sobre la necessitat d'una arquitectura compromesa amb els reptes ambientals i les dinàmiques socials emergents.

Marc Riera i Guix

President de la
Demarcació de
Girona del Col·legi
d'Arquitectes de
Catalunya

L'èxit de Repensem Girona ens convida a continuar treballant de manera col·lectiva per generar espais de reflexió i acció. Com a arquitectes, ens pertoca liderar aquest diàleg i aportar coneixement i solucions innovadores. Si hem de parlar de ciutat, de renovació urbana, de mobilitat, d'entorns urbans, etc., com a professionals hem de ser-hi.

Aquesta iniciativa representa un punt de partida cap a una transformació urbana que hem d'explorar amb una mirada oberta i una participació activa. La ciutat és un organisme viu i en transformació constant, i des del Col·legi d'Arquitectes de Catalunya reafirmem el nostre compromís per impulsar un futur urbà més equilibrat i sostenible. La continuïtat d'aquest debat és essencial per consolidar una Girona més habitable, amb la innovació i la col·laboració com a pilars d'un urbanisme pensat per a les persones.

Introducció

Introducció

El novembre és el moment de repensar, és el moment de Repensem Girona. Per segon any consecutiu, espais diversos de la ciutat acullen activitats (ponències, tallers i passejades) a les quals assisteixen persones expertes, professionals, ciutadania i estudiantat, per reflexionar i debatre sobre la ciutat, justament, però no entesa com un lloc, com uns edificis, com uns espais, sinó com un ecosistema que acull vides i moviment.

Aquest any, les jornades sobre transformació urbana se centren en la ciutat en transició, que és un concepte que ens transporta a aquesta dinàmica fluida, de canvis, de necessitats, que cal preveure, detectar, escoltar, mirar, per respondre i actuar. Per aconseguir fer-ho, necessitem una xarxa diversa que aportí mirades diferents i complementàries. El triangle que representen l'Ajuntament de Girona, el Col·legi d'Arquitectes de Catalunya i la Universitat de Girona podria ser l'àtom primer generador d'aquests múltiples triangles que es poden crear a partir de la conversa sorgida d'aquestes jornades. Aquesta xarxa de triangles múltiples, formada per persones, entitats, administracions i altres agents socials, culturals i econòmics, hauria de seguir tot l'any el batec de la ciutat i de les persones que hi habiten, per trobar un engranatge que faci possible el desenvolupament humà i dels éssers vius amb el desenvolupament i la transformació dels espais que l'acullen.

És un plaer per a la Universitat de Girona ser un interlocutor d'aquesta conversa, d'aquesta reflexió. Som alhora universitat i ciutat, i sabem que entre les nostres missions hi ha la creació de coneixement aplicable al context local. La formació, la recerca i la transferència són el moviment que habita als nostres espais, i l'hem de dirigir més enllà de nosaltres, cosa que ens fa millors, perquè ens recorda que ens devem a la ciutadania, que hem d'escoltar els problemes de planificació urbana, de gestió del territori, d'impacte ambiental i de desigualtats, entre altres. Però el més important és que el moviment no es produeix

des de la universitat cap a la ciutat, sinó a dintre mateix de la ciutat, i de manera coordinada i col·laborativa amb altres actors. En definitiva, ser part de Repensem Girona és manifestar el nostre compromís comunitari i social, que és part de la nostra identitat, i fer permeables les parets que tanquen les nostres aules.

El nostre desig és que aquestes jornades es puguin dur a terme durant molts anys, i que permetin imaginar una Girona que canvia al ritme que marquen les necessitats que ens portarà el futur. No sabem quin serà l'escenari ni l'objectiu, però esperem que puguem seguir sent els actors d'aquesta obra col·lectiva, fascinant i necessària.

Introducció

Sílvia Llach
Carles

Vicerectora
de Territori i
Compromís Social
de la Universitat de
Girona

La Diputació de Girona torna a formar part de les jornades Repensem Girona, després d'una primera edició que va destacar la importància de compartir què funciona i com es materialitzen les polítiques urbanes als municipis. Participar novament en aquesta publicació ens permet continuar difonent experiències i enfocaments que poden inspirar accions concretes als pobles i ciutats de la demarcació.

Després de l'experiència de l'edició anterior, reafirmem la importància de generar debats útils i aplicables, que ajudin els ajuntaments de la demarcació a repensar l'espai públic, les formes de fer urbanisme i les polítiques d'habitatge des d'una mirada més humana, sostenible i adaptada a les necessitats reals de la ciutadania.

Els municipis afronten avui transformacions profundes: canvis en la mobilitat, en la manera d'habitar, en l'ús de l'espai públic i en l'accés a l'habitatge. Davant d'aquests reptes, considerem imprescindible impulsar polítiques actives, transversals i valentes, que incorporin l'urbanisme tàctic, la millora de la qualitat de l'espai públic i el dret a l'habitatge com a eixos centrals de l'acció pública.

Des de la Diputació de Girona, volem encoratjar els ajuntaments a aprofitar espais com aquestes jornades per obrir debats, compartir experiències i avançar cap a models de poble i ciutat més cohesionats, saludables i inclusius, amb la participació activa de la ciutadania com a valor imprescindible en la construcció col·lectiva del futur.

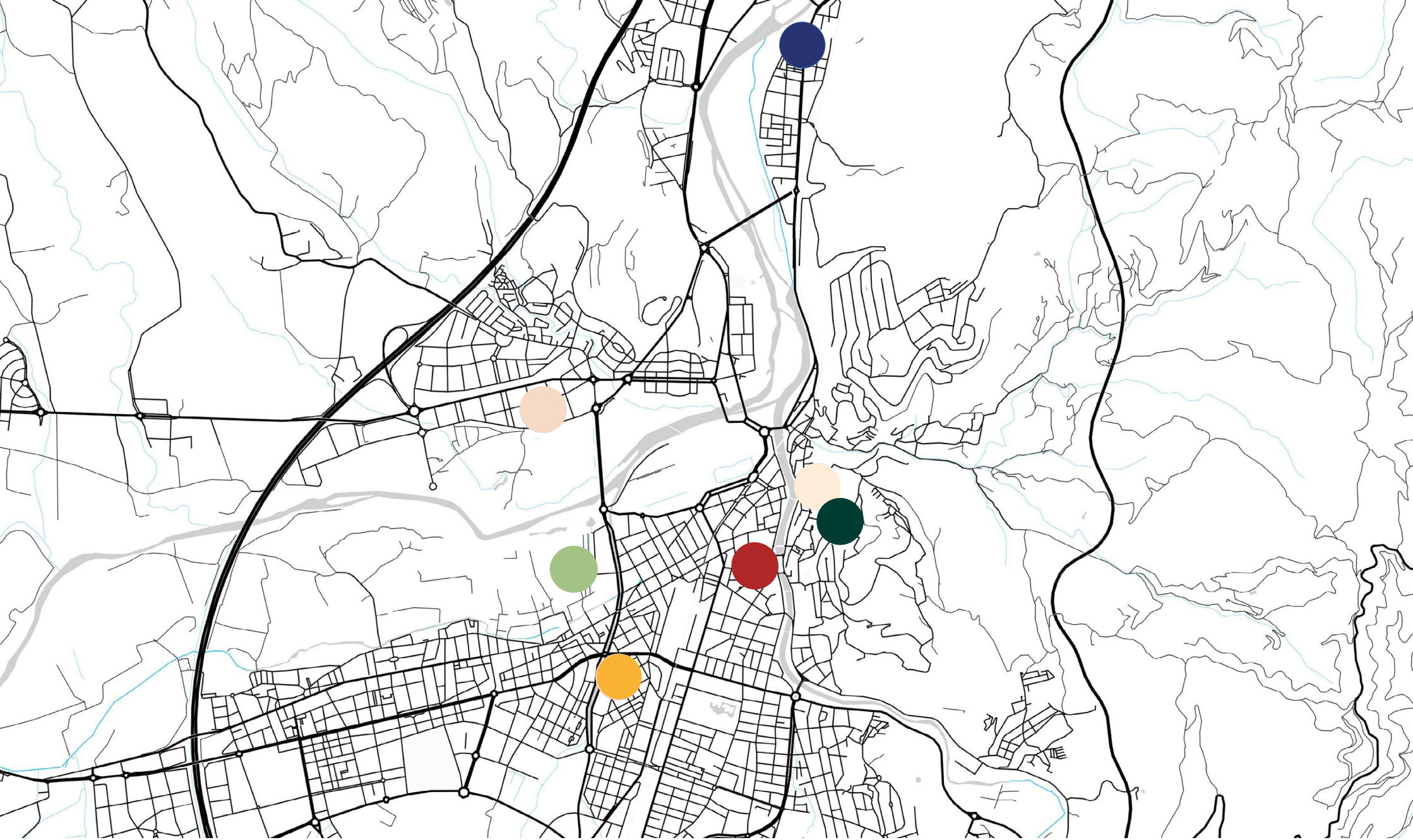
Miquel Noguer
Planas

President de la
Diputació de
Girona

Natàlia Figueras
i Pagès

Diputada
delegada de
Recursos Humans
i Habitatge de
la Diputació de
Girona

UdG Barri Vell
CC Pont Major
Domeny carrer Riera Bullidors
Casa de Cultura

Hortes de Santa Eugènia
CC Sant Narcís
COAC Girona Barri Vell

L'experiència de València 2015-2023

L'alcaldia de Joan Ribó va prioritzar les persones com a eix central de totes les polítiques de transformació de la ciutat de València, que es van concretar en diverses iniciatives.

En l'àmbit de l'urbanisme i l'espai públic, Ribó va explicar la transformació de l'espai urbà mitjançant projectes de conversió en zona de vianants. Es van dur a terme actuacions en zones centrals que van canviar radicalment la distribució de l'espai —a favor dels vianants i les bicicletes, i en detriment dels cotxes— i el disseny —amb una aposta pels espais verds i de lleure. Els projectes destacats inclouen la remodelació de la plaça de l'Ajuntament a partir d'una intervenció d'urbanisme tàctic, o la transformació de la plaça de la Reina. A més, es va implementar la superilla de la Petxina, per generar espai públic en un entorn especialment congestionat i com a instrument de pacificació d'un entorn escolar.

Pel que fa a la mobilitat, es van prioritzar el transport públic i la bicicleta. La xarxa de carrils bici es va expandir notablement durant el període 2015-2023, i es va apostar per la connectivitat de la infraestructura existent. Pel que fa a l'Empresa Municipal de Transports (EMT), es va renovar la flota de busos i es van adquirir models cent per cent elèctrics de zero emissions, alhora que s'augmentava la freqüència gràcies a la racionalització de línies, tot mantenint els preus estables. L'EMT va rebre la millor valoració de la ciutadania entre els serveis municipals al Baròmetre municipal (2017-2023), mentre que recentment s'observa un empitjorament en la percepció del servei, amb una caiguda de més de 10 punts en dos anys.

Joan Ribó

Enginyer, agrònom
i exalcalde de
València (2015-2023)

En matèria energètica, es va obrir l'Oficina pel Dret a l'Energia, per promoure les actuacions de millora de l'eficiència energètica dels edificis i combatre la pobresa energètica. També es van promoure les comunitats energètiques locals, per exemple, amb la instal·lació de plaques fotovoltaiques a les cobertes del cementiri (projecte Requiem in Power).

Finalment, Ribó va apuntar diversos projectes que van quedar pendents i que l'actual govern municipal no ha volgut tirar endavant, com ara la renaturalització del bulevard García Lorca o la potenciació de l'Horta de València i la seva relació amb la ciutat. També va apuntar que el problema de l'habitatge no va ser tan pronunciat durant el seu mandat, i que actualment ha esdevingut el principal repte al qual tots els ajuntaments han de destinar una atenció especial

Joan Ribó durant la seva ponència a Repensem Girona 2025.

Transformació de la plaça de
l'Ajuntament de València.

*« La vulnerabilitat
climàtica anticipa la
vulnerabilitat social ».*

*« I la resiliència climàtica,
la regeneració social ».*

Projecte ABCD Bordeaux

Claudia Simon i Samantha Février treballen a la Universitat de Bordeus, i Clémence Belloir i Laura Gimberteau són membres de Bordeaux Métropole. Conjuntament, formen l'equip operacional del projecte europeu ABCD

La presentació del projecte Acting by Collaborating Differently (ABCD) s'emmarca dins del Twinning Learning Programme (NetZeroCities), d'Horitzó Europa. Es tracta d'un programa europeu a partir del qual l'autoritat metropolitana de Bordeus (Bordeaux Métropole) i l'Ajuntament de Girona col·laboren per accelerar la transició ecològica a les respectives ciutats.

ABCD és un projecte basat en el vincle entre ciència i societat, i vol accelerar la transició ecològica mitjançant la construcció conjunta de solucions i la mobilització de la ciutadania, el món associatiu, la universitat i les administracions públiques al voltant de projectes compartits.

El projecte ABCD reforça l'acció del Pla Climat Air Energie Territorial (PCAET) de Bordeaux Métropole. Aquest Pla desenvolupa 3 eixos, 12 objectius i 55 accions, amb una inversió de 1.700 milions d'euros durant sis anys (2022-2026).

*Claudia Simon i
Samantha Février*

Universitat de
Bordeus

*Clémence Belloir i
Laura Gimberteau*

Bordeaux Métropole

Les Rencontres des transitions

Aquestes trobades reuneixen al voltant de projectes comuns la Universitat de Bordeus, les col·lectivitats, les empreses, les associacions i els habitants. Aborden qüestions clau, com ara la neutralitat de carboni, la mobilització ecociudadana i la contaminació de l'aigua.

L'Autre mi-temps.

Aquest projecte utilitza l'esport com a palanca per a la transició ecològica mitjançant la sensibilització en clubs esportius.

Les Passeurs d'arbres

Es tracta d'un projecte de living lab sobre clima i biodiversitat que busca crear una xarxa ciutadana d'ambaixadors per a la renaturalització a la metròpoli, vinculada a un observatori científic participatiu de la salut dels arbres.

Les temps d'acculturation [Els temps d'aculturació]

Es tracta de sessions prèvies als esdeveniments, destinades a augmentar el coneixement dels participants mitjançant llibres, visites a llocs, tallers o taules rodones.

La Boutique des sciences

Aquest dispositiu promou el diàleg entre la societat civil i la recerca. La societat civil —col·lectius, associacions o col·lectivitats— formula preguntes de la seva realitat sobre el terreny, que es transformen en qüestions de recerca investigades per la comunitat científica. Aquest dispositiu s'alinea amb els valors de cooperació i construcció conjunta del projecte ABCD.

Activitats del projecte ABCD.

«ABCD és un projecte
basat en el vincle entre
ciència i societat.»

«Fer acupuntura urbana.»

Estratègies urbanístiques per a la regeneració urbana

La ponència de l'arquitecte i urbanista Xavi Matilla sobre estratègies urbanístiques per a la regeneració de barris va partir del cas del Pont Major per plantejar diversos tipus d'intervencions i exemples concrets d'èxit d'arreu del món.

La presentació va començar amb la conceptualització d'un enfocament de la regeneració urbana a partir de l'acupuntura urbana, fruit de la planificació reflexiva i a llarg termini de contextos locals concrets, i contrària a l'actuació urgent i rupturista.

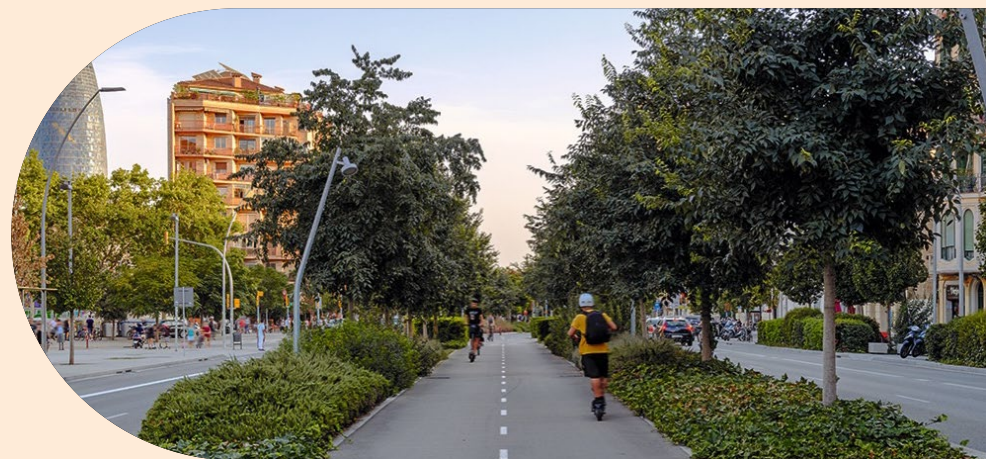
Amb l'objectiu de millorar els llocs per viure, adopta un enfocament multidimensional. Així, Matilla pren com a referència el Pla de Barris 2015-2023 de Barcelona, que defensa una intervenció integral que va més enllà de la simple reforma física de l'espai. Els eixos d'actuació inclouen drets socials i acció comunitària; ocupació, impuls econòmic i economia social; educació i interculturalitat, i habitatge. Aquests eixos s'interrelacionen amb dimensions transversals com l'equitat, la perspectiva de gènere, la salut i l'empoderament veïnal.

Un tema específic que cal abordar és la necessitat de millorar els habitatges existents, amb un èmfasi particular en la millora de l'eficiència energètica i l'accessibilitat. Aquesta estratègia promou la renovació per millorar la qualitat de vida dels residents i reduir el consum energètic. Matilla va mostrar l'exemple de la renovació d'un conjunt residencial a Casoria (Itàlia) i a la Cité du Grand Parc, a Bordeus (França), a partir dels quals va explicar que la renovació també pot canviar totalment la imatge i la funcionalitat dels edificis destinats a l'habitatge.

Xavi Matilla

Arquitecte i
Urbanista

La regeneració també se centra en les relacions entre el barri i l'entorn urbà i natural. Pel que fa a l'entorn natural, es busca reconnectar amb el territori mitjançant la infraestructura verda i blava, com mostra el parc fluvial Meandro Aranzadi, a Pamplona. Respecte al teixit urbà, l'objectiu és reconnectar amb la ciutat, ja sigui mitjançant intervencions locals — com espais de referència col·lectius a Tortosa o Iztapalapa (Mèxic)—, ja sigui amb grans projectes d'accessibilitat i dignificació de l'espai públic, com l'avinguda Meridiana de Barcelona o el Pla Director de Rehabilitació Integrada del barri Das Flores a la Corunya.

Matilla resumeix les principals estratègies urbanístiques de transformació urbana amb el decàleg següent:

*Transformació de l'avinguda
Meridiana de Barcelona.*

1. Fer acupuntura urbana.
2. Millorar les condicions d'habitabilitat
3. Recosir el barri.
4. Generar espais de referència col·lectiva.
5. Reforçar els significats del lloc.
6. Reconnectar amb el territori.
7. Reconnectar amb la ciutat

Governar el territori des de la proximitat

La ponència d'Itziar González va centrar-se en el paper central de la ciutadania a l'hora de governar el territori. Els ajuntaments estan acostumats a governar la ciutat des de perspectives fragmentades, corresponents als diferents departaments i àmbits d'intervenció pública. D'una manera semblant, la ciutadania també viu els espais públics a partir d'experiències personals. El primer pas és recollir el coneixement dels diferents agents i col·lectius de ciutadans i situar-lo espacialment. González va posar l'exemple de la reforma de la plaça de Lesseps de Barcelona, i va exposar com a partir dels recorreguts desitjats per les persones que fan servir habitualment la plaça es va poder donar forma al projecte arquitectònic de reforma. El resultat és fruit d'un treball col·lectiu en què tothom ha estat reconegut, però també s'han fet algunes prioritzacions en funció de la voluntat política del projecte. González va destacar la importància d'aquest pragmatisme i la forma raonada amb què es van prendre les decisions.

A partir de l'exemple de la frontissa de Santa Eugènia de Girona, González va defensar que qui aporta alguna cosa ha de sentir-se reconegut. És per això que els participants en els processos de cocreació han de veure recollides i plasmades les seves idees, i han de constatar que aquestes connecten amb la solució final. També es va destacar el valor del debat i la confluència com a forma d'assolir compromisos, en detriment de les solucions votades, en què la minoria pot sentir-se exclosa. González va concloure que no pot haver-hi guanyadors i perdedors, atès que la ciutat és el resultat de la cooperació de tothom. Després de molts anys d'experiència, González va defensar la cooperació i va defugir el terme participació ciutadana. La ciutadania no s'ha de sumar a un procés pautat i predeterminat per part de l'Administració,

Itziar González

Arquitecta i
urbanista social

sinó que ha de tenir el seu propi rol, que és diferent. Cadascú aporta una part de restricció i una part de potencial. La cooperació és la que permet treballar en un mateix nivell, sense estar condicionats per relacions de poder, i sense entrar a qüestionar les tasques que corresponen exclusivament als diferents agents.

El protagonisme l'ha de tenir la ciutadania, que està formada per totes les persones que intervenen en el govern de la ciutat. Una idea clau és que «el mapa fa el món», és a dir, qui dibuixa la realitat és qui la fa. González va defensar que cal garantir que el dibuix de la ciutat es faci cooperativament amb la ciutadania. La ciutadania ha de poder imaginar per concretar possibilitats de futur. Pel que fa a la cartografia, o te la fas tu mateix o te la fan.

Pel que fa al procés de regeneració de les Rambles de Barcelona, González va posar de manifest la importància d'articular la comunitat que la reivindiqui, sobretot quan aquesta està desmobilitzada. El fet de disposar d'un espai físic visible —que les persones identifiquin com el lloc de referència i on es dugui a terme la cooperació— és important, juntament amb el fet d'acotar la participació en el temps i vincular-la a objectius concrets.

Els mapes d'agents i d'activitats, les cartografies estratègiques o els mapes de recursos són algunes de les eines que poden ajudar a sistematitzar els processos i deixar constància de les interaccions.

«El mapa fa el món.»

Habitatge assequible

A la crisi d'assequibilitat generada per processos especulatius cal afegir-hi, a partir del 2022, un desajust creixent entre la demanda i l'oferta d'habitatge, causat per un xoc de demanda derivat d'uns creixements demogràfics superiors als previstos. L'augment de la població fruit de la immigració dels últims anys no s'ha correspost encara amb un creixement significatiu de la producció d'habitatge, fet que contribueix a tensar encara més el mercat.

L'habitatge: un dret humà

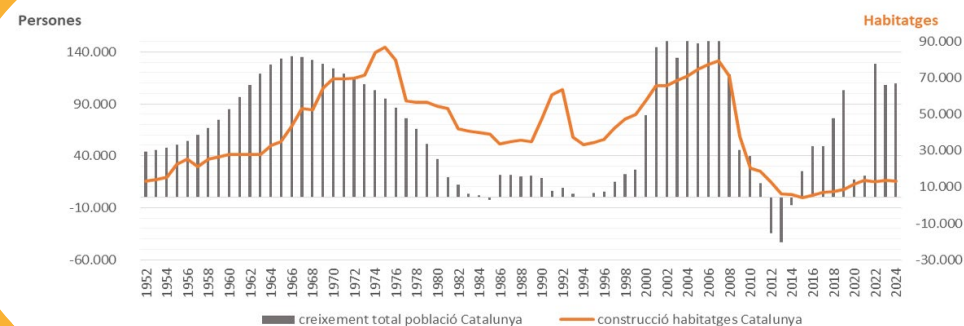
Carme Trilla és economista i presidenta de la Fundació Hàbitat3, de Cohabitac i de l'Observatori Metropolità de l'Habitatge de Barcelona

La ponència de Carme Trilla va abordar la qüestió de l'habitatge com a dret humà. El focus central de l'anàlisi va ser la crisi d'assequibilitat, definida com el desajust progressiu que s'ha anat creant entre els ingressos de les llars i el cost de l'habitatge durant el segle XXI, i que ha esdevingut la preocupació principal de la política d'habitatge.

Trilla va presentar diverses dades que reflecteixen l'abast d'aquesta crisi a Catalunya durant el període comprès entre els anys 2000 i 2024. Mentre que els ingressos de les llars van experimentar un augment del 91 %, els preus mitjans de l'habitatge van créixer molt més ràpidament. Concretament, el preu mitjà de compravenda d'obra nova va créixer un 178 % (1,9 vegades més), el de segona mà va augmentar un 136 % (1,5 vegades més), i el preu del lloguer es va incrementar un 131 % (1,4 vegades més). Com a conseqüència, l'habitatge representava de mitjana un 32,4 % de la despesa de les llars a Espanya el 2024, percentatge que augmenta al 40,3 % per al primer quintil d'ingressos. El sobreesforç en el pagament de l'habitatge afecta principalment les llars que viuen de lloguer: un 39,4 % de les llars que viuen en habitatges de lloguer de mercat el 2022 destinaven més del 40 % dels seus ingressos a pagar l'habitatge i els subministraments.

Carme Trilla

Economista i presidenta de la Fundació Hàbitat3, de Cohabitac i de l'Observatori Metropolità de l'Habitatge de Barcelona

Font: Carme Trilla, a partir de l'evolució de la població del Centre d'Estudis Demogràfics i IDESCAT, 2024; sèries de visats dels col·legis d'arquitectes i la Secretaria d'Habitatge de la Generalitat de Catalunya.

D'esquerra a dreta: Silvia Calastri, Elena del Rey i Carme Trilla a Repensem Girona 2025.

Per fer front a la crisi d'assequibilitat i al xoc de demanda, a Espanya i Catalunya s'han implementat diverses polítiques d'habitatge els darrers anys. L'abordatge s'ha centrat en el problema del desajust entre els ingressos de les llars i el cost de l'habitatge mitjançant el control de lloguers. També s'ha apostat per l'ampliació dels parcs públics i socials de lloguer, malgrat que la inversió pública en habitatge és insuficient per compensar el dèficit en comparació amb altres països europeus —mentre que Espanya té entorn del 3 % d'habitatge de lloguer social, aquest percentatge és del 24 % a Àustria i del 34 % als Països Baixos, segons l'OCDE (2022). Per aconseguir-ho, es fa servir de manera més intensiva la compra d'edificis i habitatges, especialment a través del mecanisme de tanteig i retracte. Altres mesures inclouen el control i la reducció dels habitatges d'ús turístic i mesures de prevenció dels desnonaments.

Més recentment, la política d'habitatge s'ha reforçat amb plans orientats a mitjà i a llarg termini. S'ha aprovat el Pla Territorial Sectorial d'Habitatge de Catalunya, amb un horitzó fixat per al 2040. També s'ha anunciat el Pla 50.000 a Catalunya, amb previsió fins al 2039. A escala estatal, es prepara el Pla Estatal d'Habitatge 2026-2030. Tots aquests plans posen a disposició nous recursos per donar resposta al xoc de demanda mitjançant l'augment de l'oferta d'habitatge social i assequible.

Finalment, Trilla va plantejar propostes concretes per enfortir la política d'habitatge com a eix fonamental de l'estat del benestar. Una aposta clau consisteix a buscar la convergència de la despesa pública en habitatge amb la mitjana de la Unió Europea. Per fer possible aquesta inversió, es planteja la cerca de mecanismes de finançament estables per a l'habitatge públic i social com un element central d'un nou pacte nacional o social en matèria d'habitatge.

La qüestió de l'habitatge a Bolonya

Calastri va presentar el context demogràfic i en matèria d'habitatge de Bolonya, i les línies estratègiques d'intervenció pública del seu pla d'habitatge.

Bolonya es presenta com una ciutat atractiva, només superada per Milà i comparable a Torí, ciutats de dimensions clarament superiors. La ciutat té 392.791 habitants i ha experimentat un creixement de més de 10.000 residents des del 2011. Tot i això, la taxa de natalitat ha caigut un 21,27 % en deu anys. Cal destacar que Bolonya acull 507.000 usuaris diaris, incloent-hi els 68.722 estudiants de la universitat. D'aquests, més de 44.000 són de fora de la ciutat i més de 8.000 són internacionals. Aquesta presència universitària provoca una competència per l'habitatge al centre històric entre estudiants, famílies i joves. Econòmicament, el 2022 es va registrar un clar salt endavant en el nombre d'empleats a la ciutat, que va superar el nivell previ a la pandèmia.

La ciutat s'enfronta a una notable demanda d'habitatge. Mentre que unes 25.000 persones ja resideixen als 12.000 habitatges del parc públic i 9.000 persones tenen dret a rebre subvenció per al pagament del lloguer, 4.200 persones viuen en serveis d'emergència d'habitatge i el 2023 es van registrar 11.094 noves sol·licituds d'ajuda per al lloguer. Més de 6.000 famílies es trobaven en llista d'espera per accedir a un habitatge públic el 2024. La pressió es veu agreujada per una disminució de l'oferta d'habitatge assequible, amb 5.000 habitatges privats menys llogats a renda regulada el 2024, i un augment de 4.500 habitatges destinats a lloguer turístic. Alhora, Bolonya té uns 14.000 habitatges privats completament desocupats.

Silvia Calastri

Polítologa i
coordinadora de
l'Àrea de Polítiques
d'Habitatge a
l'Ajuntament de
Bolonya

El pla d'habitatge de Bolonya s'estructura al voltant de cinc estratègies clau per construir una ciutat inclusiva, solidària i acollidora.

Estratègia 1. Tres grans pols per a una nova idea d'habitar

Aquesta estratègia es basa en el desenvolupament de tres grans projectes de regeneració urbana. El projecte Bertalia-Lazzaretto és la primera intervenció significativa de lloguer assequible en terrenys municipals, que preveu la construcció de 240 habitatges (116 de lloguer social i 120 places de residència estudiantil) amb una inversió de 55 milions d'euros. Per la seva banda, Scalo Ravone serà un «districte d'innovació» social i cultural, amb 130 habitatges finançats amb fons Next Generation. Finalment, l'antiga caserna Stamoto es convertirà en un nou barri verd, amb usos mixtos, incloent-hi aproximadament 280 habitatges i una residència d'estudiants.

Bertalia-Lazzaretto.

Estratègia 2. Experimentar noves formes d'habitatge col·laboratiu

Es proposa que cinc edificis públics siguin laboratoris de noves formes de convivència. Alguns exemples són l'antiga clínica Beretta, amb 16 habitatges per a un condomini solidari, i Via Capo di Lucca, 22, un cohabitatge de 7 habitatges en un edifici històric que preveu la participació dels adjudicataris en les obres. També s'inclou Via Barontini, 17, un condomini solidari amb porteria social per a famílies vulnerables i estudiants voluntaris, i Villa Celestina, un bé confiscat a la criminalitat que acollirà una comunitat orientada a promoure la lluita contra les màfies.

Estratègia 3. Regeneració de l'habitatge públic

S'han posat en marxa tres programes per millorar la sostenibilitat i la qualitat dels habitatges públics. El programa «Zero habitatges buits» preveu la intervenció en prop d'un miler d'habitatges per arranjar-los o rehabilitar-los, amb una inversió de 10 milions d'euros finançats per fons europeus i recursos municipals. En l'àmbit de la lluita contra la pobresa energètica, es vol intervenir en 696 habitatges situats en 22 edificis de propietat municipal i en 1.172 habitatges públics en condominis mixtos. El tercer programa se centra en la reducció de les desigualtats en els habitatges socials, i preveu la intervenció en equipaments i espais públics als barris que concentren més habitatge social.

Estratègia 4. Una nova governança per a l'habitatge social

Es preveuen diverses accions per millorar la gestió de l'habitatge social. Això inclou l'estimulació de les intervencions de regeneració i gestió urbanística, la regulació dels allotjaments turístics o la creació d'una agència social per al lloguer per donar resposta a les necessitats d'habitatge del conjunt de l'àrea metropolitana a preus assequibles, amb un objectiu d'entre 800 i 900 habitatges. Finalment, es durà a terme un monitoratge de les condicions de l'habitatge a través d'un observatori metropolità.

Estratègia 5. Atracció i retenció de talents

L'última estratègia busca crear un sistema per facilitar l'acollida i la inserció en l'habitatge de professionals nacionals i internacionals que arriben a Bolonya.

«El pla d'habitatge de Bolonya s'estructura al voltant de cinc estratègies clau per construir una ciutat inclusiva, solidària i acollidora.»

Transició ecosocial a les ciutats

La renaturalització de les ciutats: el cas de Vic

La presentació se centra en la renaturalització de les ciutats, prenent com a exemple el cas del municipi de Vic, i concretament el projecte de l'Anella Verda i l'elaboració del Pla Director del Verd Urbà.

El projecte de l'Anella Verda de Vic

L'Anella Verda de Vic es defineix com un espai natural que envolta la ciutat. Estructurat per un conjunt d'enclavaments d'alt valor ecològic, paisatgístic, històric i cultural, es concep com un ecosistema que permet la interacció entre els hàbitats presents al territori i l'entorn més urbà, i connecta el verd urbà amb la matriu agrícola, forestal i els corredors naturals de la comarca.

Pel que fa als valors culturals i històrics, l'Anella Verda inclou paisatges en què la mà de l'home ha intervingut des de fa segles, com es reflecteix en l'evolució de la ciutat i en elements com l'ermita de Sant Sebastià o els camps de conreu de cereal típics de la plana de Vic. Dins dels valors paisatgístics, s'hi troben espais d'alt valor, com ara miradors i llocs que formen l'estructura del paisatge, incloent-hi l'entorn dels rius Mèder i Gurri. Respecte als valors patrimonials, s'hi ubiquen masies, ermites i esglésies, com ara l'ermita de Sant Martí de Sentfores, d'estil romànic del segle xii, o el pont d'en Bruguer, d'estil gòtic del segle xiv. Els valors naturals inclouen hàbitats d'interès, fonts recuperades —com la font del Ferro—, flora, rius i boscos, com la roureda del Cantarell.

Jordi Boadas

Enginyer agrònom
i consultor en
economia circular

Finalment, es promouen els valors saludables, ja que el nou planejament urbanístic incorpora la ciutat saludable com a objectiu. Així, es fomenten l'activitat física, el passeig i l'esport a tocar de la ciutat, i també els valors turístics, ja que l'Anella Verda és un espai per al turisme actiu, el senderisme (GR, PR, Camí de Sant Jaume, etc.) i la BTT.

La creació de l'Anella Verda es va iniciar amb la recuperació de les riberes dels rius Gurri i Mèder el 2008, seguida el 2009 per l'anàlisi de la xarxa de camins i els elements patrimonials, i la inauguració i senyalització inicial el 2010. Entre el 2008 i el 2025, s'hi ha destinat un pressupost aproximat de tres milions d'euros. Aquestes intervencions, finançades amb subvencions, recursos propis i pressupostos participatius, han permès recuperar més de 9 quilòmetres de riberes del riu Gurri i més de 5 quilòmetres de riberes del riu Mèder.

L'ús social és un pilar del projecte, amb activitats de coneixement, educació i sensibilització ambiental, que promouen la participació activa de les escoles i la ciutadania. Es fan iniciatives com l'apadrinament de trams de riu, el Let's Clean Up Day, BioBlitz i visites de centres educatius. L'Anella Verda és un projecte amb futur que vol millorar la connectivitat i reduir les discontinuïtats entre el verd urbà i l'anella, buscant la naturalització del verd urbà per facilitar l'enllaç amb l'entorn. Entre els projectes específics, s'inclouen la recuperació d'antics meandres, la potenciació de la biodiversitat, la recuperació de basses, la millora dels ecosistemes fluvials, la gestió de marges agrícoles i l'arranjament de fonts.

«L'Anella Verda es concep com
un ecosistema que permet la
interacció entre els hàbitats
presents al territori
i l'entorn més urbà.»

El Pla Director del Verd Urbà de Vic és l'eina de planificació actualitzada que orienta les decisions futures i serveix de marc per a la gestió i el manteniment dels espais verds urbans del municipi. Els seus objectius principals inclouen l'elaboració d'un inventari detallat del verd urbà integrat en un sistema d'informació geogràfica (SIG), la diagnosi de l'estat actual de l'arbrat i dels espais verds, la definició de criteris per a un nou model de verd urbà i l'establiment d'un pla d'inversions amb propostes concretes de millora. La superfície total dels espais verds de Vic és d'1.615.004 metres quadrats, el 80 % dels quals són espais verds urbans amb manteniment habitual i detalladament inventariats.

Plantes arbustives i gestió diferenciada de prats a Vic.

Una de les estratègies de disseny proposades és la substitució de zones de gespa per planta arbustiva, a fi de potenciar la biodiversitat. A més, es fomenta la gestió diferenciada dels prats, aplicable als parcs periurbans i a les vores, amb l'objectiu d'optimitzar recursos i augmentar la biodiversitat, utilitzant el manteniment i el disseny diferenciats.

Plantes arbustives i gestió diferenciada de prats a Vic.

Jardí de pluja i sistema Estocolm d'escocells a Gijón.

Transformant la ciutat de Gijón

Marta Nosti és enginyera tècnica agrícola i cap del Servei de Parcs i Jardins de l'Ajuntament de Gijón

Marta Nosti va presentar el projecte Gijón Ecoresiliente, una iniciativa integral que busca transformar la ciutat mitjançant la millora de la resiliència ecològica. El pressupost global per a les set accions plantejades és de 3.175.000 euros. Aquest projecte té el suport de la Fundació Biodiversitat i del Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic (MITECO), en el marc del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència (PRTR), finançat per la Unió Europea - NextGenerationEU.

La transformació de Gijón es basa en set eixos d'actuació fonamentals per assolir la resiliència:

1. Creació i aplicació de sòls artificials.
2. Solució Estocolm.
3. Jardins de pluja.
4. Dipòsits d'emmagatzematge.
5. Corredors ambientals.
6. Ciutadania activa (minibosc Miyawaki).
7. Millora de la biodiversitat de la vegetació urbana.

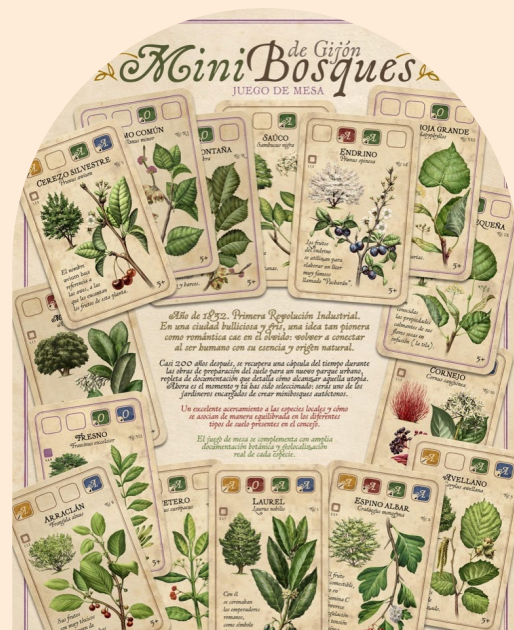
Marta Nosti

Enginyera tècnica agrícola i cap del Servei de Parcs i Jardins de l'Ajuntament de Gijón

El conjunt d'actuacions s'orienten a la renaturalització d'espais. Es busca integrar elements naturals dins de l'entorn urbà, alhora que s'incrementa la permeabilitat urbana per millorar la capacitat del sòl per absorbir l'aigua i reduir els problemes d'inundació. La renaturalització es concreta en la implementació de diverses solucions, com ara jardins de pluja —zones dissenyades per captar i gestionar l'aigua de pluja— o el sistema Estocolm de plantació, que permet augmentar la superfície dels escocells de l'arbrat per augmentar la superfície d'infiltració d'aigua i el manteniment de les voreres.

El projecte també dona una importància cabdal a la reestructuració i la millora dels corredors verds com a connectors ambientals. Així, es fan actuacions en espais periurbans per integrar-los millor a la trama ecològica de la ciutat.

Altres iniciatives incloses en el projecte són l'elaboració d'un nou inventari detallat dels espais verds i l'ús d'una eina de gestió de l'arbrat per planificar i optimitzar les tasques de manteniment. També es fomenten l'educació i la sensibilització ambiental com a part integral del projecte, entre altres, a partir del projecte de minibosc de Miyawaki amb escoles o amb un joc de cartes amb les espècies vegetals presents a la ciutat.

Presentació del joc de cartes del projecte de minibosc de Gijón

«La transició urbana és inevitable, però que sigui justa és una elecció política i cultural.»

Transició ecosocial a Girona

La ponència conjunta d'Enric Cassú i Joaquim Comas va emfatitzar la necessitat de concebre la ciutat com un ecosistema viu. L'aproximació de la transició ecosocial parteix de tres assumpcions fonamentals: la primera és que s'ha d'assumir el repte de la multicrisi ambiental global. La segona és que la gran concentració de població a les ciutats els atorga un pes important en les crisis globals. Finalment, es conclou que la renaturalització urbana és una de les eines essencials per dur a terme la transició ecosocial que necessita Girona.

La ciutat de Girona té una trajectòria en planificació climàtica que es remunta al 2008, amb l'adhesió al Pacte d'Alcaldies (UE). El 2013 es va aprovar el Pla Local d'Adaptació al Canvi Climàtic, que recull línies estratègiques per reduir la vulnerabilitat municipal a futurs canvis del clima. El 2017 es va reformular el Pla anterior per integrar-lo al nou Pla d'Acció pel Clima i l'Energia Sostenible (PACES), i s'hi van incorporar objectius de reducció més ambiciosos i a partir de tres pilars bàsics: mitigació, adaptació i energia segura, disponible i sostenible. Després de la Declaració d'Emergència Climàtica, del 2019, es va generar l'estratègia de ciutat coneguda com a Pla de Transició Ecosocial. Aquest Pla, a més de considerar accions de mitigació i adaptació, busca ser un document marc per a les polítiques d'economia, habitatge, espais naturals, urbanisme, serveis socials i mobilitat.

Enric Cassú i
Joaquim Comas

investigadors a
la Universitat de
Girona

Més recentment, l'Ajuntament ha impulsat el projecte GiroNat, que té com a objectiu potenciar la renaturalització per a una Girona més resilient i saludable. Aquest projecte se centra en diverses línies d'actuació sorgides del treball interdisciplinari i participatiu amb les entitats de la ciutat que s'han desenvolupat entre els anys 2023 i 2025, entre d'altres:

Estratègia de ciutat comestible i tallers de treball interdisciplinaris i participatius.

Renaturalització de basses.

Restauració fluvial.

Foment de la biodiversitat.

Patis escolars i aules de natura.

La renaturalització urbana s'entén a partir de tres nivells d'actuació:

Un canvi estètic, que consisteix a posar més verd a la ciutat.

Un canvi de gestió, que implica protegir els ecosistemes urbans amb criteris ecològics i socials.

Un canvi polític i cultural, que busca avançar cap a una visió unitària de la natura, la societat i l'economia amb criteris de justícia ambiental i social.

Els ponents van explicar el concepte de gestió diferenciada per tipologia d'espais (bosc, garriga, prat alt i prat baix), com a exemple de gestió ecosistèmica.

Aquest procés de transformació comporta complexitats, contrapartides i compromisos. Les complexitats inclouen articular dinàmiques diferents entre l'Administració, l'acadèmia i la natura, la coordinació interinstitucional i intrainstitucional, la necessitat de comunicar processos complexos i la poca cultura participativa en un context de gran diversitat socioeconòmica. Les tensions i contrapartides inclouen l'augment de la demanda hídrica i de personal amb més espais verds, un possible efecte de gentrificació verda, i la resistència al canvi estètic de la renaturalització. Els compromisos impliquen una aposta multilateral per la sostenibilitat urbana, la comprensió de la ciutat com un ecosistema viu i la cogestió ciutadana dels béns comuns ambientals.

La presentació va concloure que la transició urbana és inevitable, però que sigui justa és una elecció política i cultural. La renaturalització de Girona és, en aquest sentit, una oportunitat per avançar cap a la transició ecosocial dins un marc d'acció de postcreixement.

Gestió diferenciada del verd urbà segons els tipus d'espais a Girona.

«Les polítiques sobre la bicicleta han de guanyar protagonisme, centralitat i rigor.»

La nova centralitat de la bicicleta a les ciutats i regions

Jordi Honey-Rosés és planificador regional i ambiental, i investigador principal a l'Institut de Ciència i Tecnologia Ambientals (ICTA) de la Universitat Autònoma de Barcelona

La tesi principal de la ponència va ser que les polítiques sobre la bicicleta han de guanyar protagonisme, centralitat i rigor en el planejament urbà i regional. Aquesta centralitat és crucial per descarbonitzar la mobilitat, alhora que es milloren aspectes directament relacionats amb la salut, la seguretat, l'accessibilitat i autonomia, i la qualitat de l'espai públic.

Girona ja destaca com una de les ciutats amb un ús significatiu de la bicicleta (entorn del 10 % de viatges). L'ús de la Girocleta s'ha disparat els últims anys i la xarxa pedalable de la ciutat no ha parat de créixer. Tot i això, persisteixen algunes barreres, com la fragmentació de la xarxa pedalable.

Mobilitat
sostenible i
accessible a
l'àrea urbana

Jordi Honey-Rosés

Director
d'Urbanisme
i Espai Públic
de l'Agència de
Mobilitat, Ambient
i Territori de Milà
(Itàlia)

Honey-Rosés va plantejar tres àmbits d'acció prioritària: el disseny dels carrers, la intermodalitat i la logística. Des de la perspectiva de la xarxa viària, s'ha d'oferir a les bicicletes un nivell de connectivitat equivalent al dels vianants o el dels cotxes en l'actualitat. Això implica canviar les seccions dels carrers per introduir carrils bici quan sigui possible, o apostar per la convivència de vianants, bicicletes i cotxes mitjançant carrers pacificats amb restriccions de velocitat.

En relació amb la intermodalitat, cal preveure espais per aparcar o transportar bicicletes en trens i autobusos, a fi de facilitar l'ús habitual d'aquest mitjà per part de residents de fora de la ciutat. També s'ha de millorar l'accessibilitat a estacions i centres de treball.

Finalment, en l'àmbit de la logística, la ciclogística i les bicicletes de càrrega es presenten com una solució eficaç per al transport urbà de mercaderies d'últim quilòmetre, especialment per a distàncies inferiors a 7 quilòmetres i càrregues de menys de 200 quilograms. Una sola bicicleta de càrrega pot substituir un transportador dièsel i estalviar fins a 5 tones d'emissions de carboni anuals, a més d'exigir només el 5 % dels materials i l'energia necessaris per fabricar un cotxe. Honey-Rosés identifica aquest àmbit com una oportunitat, amb repercussions positives també en matèria de seguretat i benestar.

Bicibús a Barcelona.

Governança metropolitana: què, per a què i com?

El concepte de governança metropolitana s'ha tornat crucial a causa de l'augment constant de la població urbana a escala global, un fenomen que les Nacions Unides preveuen que arribarà al 66 % de la població mundial el 2050. Aquest creixement genera una sèrie de reptes i interdependències al territori que transcendeixen els límits municipals. Els problemes de mobilitat, recursos energètics i hídrics, canvi climàtic i problemàtiques socials no respecten les fronteres administratives, de manera que fan ineludible la necessitat de superar la visió localista.

La primera dificultat a l'hora de governar en aquesta escala és la manca d'una definició única del concepte d'àrea metropolitana. Cada país té la seva pròpia definició, si és que existeix. Organitzacions internacionals com l'OCDE i Eurostat utilitzen el concepte d'àrea urbana funcional, definit com la suma del nucli central i els municipis de l'entorn funcional d'influència econòmica. Per la seva banda, ONU-Habitat la defineix com una ciutat i la seva zona de desplaçament, incloent-hi àrees suburbanes, periurbanes i rurals vinculades econòmicament i socialment. Aquesta manca de consens implica que la realitat d'una àrea metropolitana sigui de límits difusos. A Girona, operen diverses definicions i marcs, com ara l'àrea urbana funcional de Girona (32 municipis), el Pla de Mobilitat Urbana Sostenible Supramunicipal (11 municipis), i el Pla Director Urbanístic del sistema urbà de Girona (14 municipis).

L'objectiu de «governar plegats» és afrontar els reptes comuns de l'aglomeració urbana, com ara la mobilitat, l'habitatge i l'emergència climàtica, amb la meta d'augmentar l'equitat i la competitivitat. Des del punt de vista teòric, hi ha quatre models principals per a la governança a escala metropolitana, ordenats de més a menys grau d'institucionalització:

Governos metropolitans: poden ser a un nivell (fusió, ciutats metropolitanas) o a dos (two-tier).

Agències metropolitanes sectorials: creades per a un servei específic, com ara transport, aigua o policia.

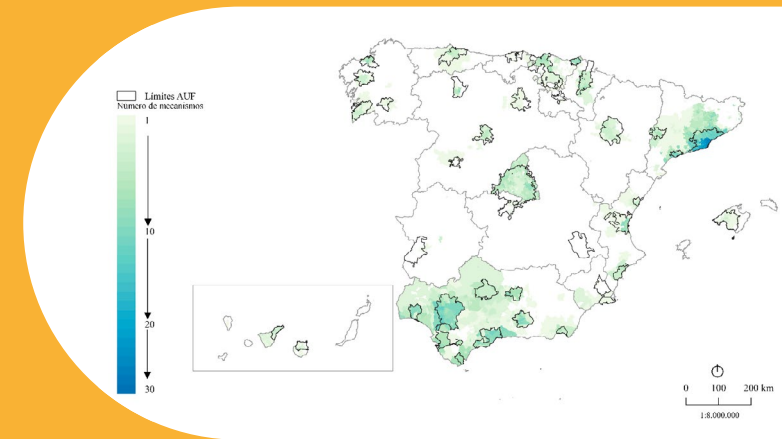
Coordinació vertical: creada per part d'altres nivells de govern ja existents, com ara províncies o regions.

Cooperació voluntària de municipis: es dona a través d'associacions de municipis o planificació estratègica.

A l'Estat espanyol, els instruments de governança metropolitana més comuns són els de cooperació voluntària i les agències sectorials, i la mancomunitat és la figura més prevalent, amb un 32,11 % dels casos, seguida dels consorcis i les empreses públiques o mixtes.

Mariona Tomàs

Sociòloga i
professora
agregada de
ciència política a
la Universitat de
Barcelona

Font: Tomàs, M. 2023. *Metrópolis sin gobierno. La anomalía española en Europa.*

Mecanismes de governança metropolitana a l'Estat espanyol

La presentació va concloure que no hi ha un model ideal ni únic de governança metropolitana. Els instruments de governança coexisteixen i evolucionen segons la legislació vigent, les competències i el finançament. Per avançar, és clau impulsar una cultura de la cooperació metropolitana mitjançant incentius, a més de crear una visió metropolitana compartida entre tots els actors, orientada a l'acció en un o diversos àmbits temàtics.

«Cal una proposta múltiple de delimitació, en lloc d'una de rígida i única.»

L'Àrea Urbana de Girona: una proposta múltiple

Com a redactor de l'informe sobre l'Àrea Urbana de Girona encarregat per l'Ajuntament de Girona a la UdG, el doctor Jaume Feliu va reflexionar sobre la definició de l'Àrea Urbana de Girona (AUG) a partir de diversos estudis (Aragó, Castañer, Vicente, Oliver, etc.). L'AUG es caracteritza per una dinàmica de fort creixement, tant en l'àmbit econòmic com en l'activitat i la població. Paral·lelament, hi ha un augment de la mobilitat, facilitat per una millora de la xarxa d'infraestructures i serveis.

L'informe assenyala diversos reptes que transcendeixen els límits municipals i que exigeixen una resposta a escala d'àrea urbana. Aquests reptes inclouen la cohesió social, la mobilitat sostenible i la connectivitat, la transició energètica, l'emergència climàtica i l'adaptació, el desenvolupament econòmic i la innovació, l'accés a l'habitatge i la planificació territorial.

Des d'aquesta perspectiva, l'informe recull diferents models de delimitació de l'AUG, reconeix la seva complexitat funcional, i té en compte diferents mètodes utilitzats en l'àmbit acadèmic. Alhora, reconeix la necessitat d'adaptar la definició a l'objectiu de política pública que es persegueixi.

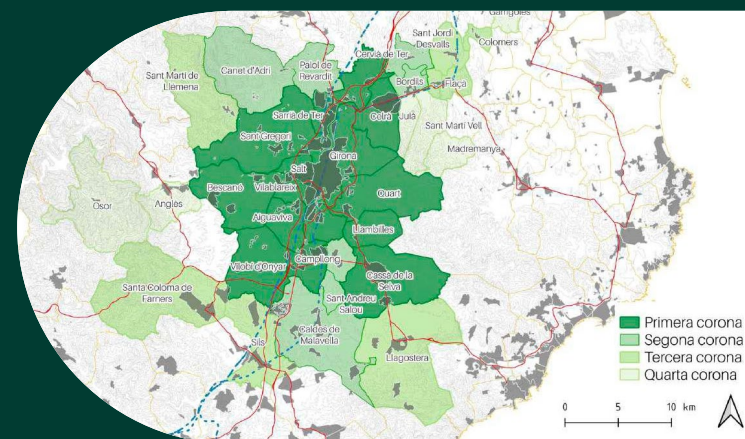
Jaume Feliu

Doctor en Geografia
per la Universitat
de Girona

Finalment, Feliu comparteix l'anàlisi duta a terme en l'informe encarregat per l'Ajuntament a partir de sis criteris:

- Mobilitat laboral.
- Excedents de mobilitat ponderats per la distància.
- Superfície d'activitat econòmica.
- Presència de grans infraestructures de transport.
- Continuïtat urbana.
- Distància al centre de Girona.

La conclusió de l'informe és que, davant de la realitat complexa, cal una «proposta múltiple» de delimitació, en lloc d'una de rígida i única. Aquesta multiplicitat s'ha de basar en dos punts clau: primer, que la delimitació de l'àmbit d'actuació s'ajusti en funció de l'objectiu de la política pública o la competència per desenvolupar; segon, la necessitat de garantir la coherència entre les diferents delimitacions que s'acabin adoptant, ja que les polítiques públiques sempre s'han de coordinar a escala supramunicipal.

Proposta multicriteri d'àrees
urbanes de Girona.

«El Pla s'articula entorn de estratègiques orientades a promoure un canvi modal i millorar la qualitat de vida.»

Pla de Mobilitat Urbana Sostenible Supramunicipal de Girona

El PMUS-SGI és el Pla de Mobilitat Urbana Sostenible de caràcter supramunicipal que coordina la planificació de la mobilitat en onze municipis de l'Àrea Urbana de Girona: Girona, Salt, Sarrià de Ter, Sant Gregori, Sant Julià de Ramis, Bescanó, Vilablareix, Fornells de la Selva, Aiguaviva, Quart i Llambilles. La redacció del Pla va començar el gener del 2023 i ha inclòs diverses fases, com ara la diagnosi, l'establiment d'objectius i l'elaboració del pla d'acció per a cada municipi i a escala supramunicipal, amb sessions de participació ciutadana i tècnica.

El Pla s'articula entorn de deu línies estratègiques orientades a promoure un canvi modal i millorar la qualitat de vida: sostenibilitat, canvi modal, connectivitat, eliminació de barreres arquitectòniques, foment dels desplaçaments actius, manteniment d'un nivell de servei adequat, garantia de la seguretat, protecció de la inclusió social de tots els col·lectius, millora dels espais i itineraris, i assegurement de la convivència dels diferents modes de desplaçament.

*Maria Mercè
Teixidor*

Cap de l'Àrea
de Mobilitat i
Via Pública de
l'Ajuntament de
Girona

El pla d'acció es concreta en set àmbits principals, cadascun dels quals es complementa amb línies i propostes d'actuació:

1. Mobilitat a peu. Es proposa l'ampliació, l'adequació i la millora de la xarxa de vianants, la millora de la connexió entre nuclis i la disminució de l'efecte barrera.

2. Mobilitat amb bicicleta i vehicles de mobilitat personal. Les accions busquen crear nous eixos per donar continuïtat a la xarxa ciclista, dotar d'aparcaments segurs i impulsar el servei públic de lloguer de bicicletes (Girocleta).

3. Mobilitat en transport públic. Es plantegen l'ampliació de serveis, l'optimització de recorreguts, la prioritització de la circulació dels autobusos i la implementació de millores d'accessibilitat i revisió tarifària.

4. Mobilitat en vehicles de motor. L'estratègia inclou la regulació del trànsit i l'organització de l'esquema jeràrquic de la xarxa viària.

5. Aparcaments. Es preveu la gestió de les places de rotació, la creació d'aparcaments dissuasius i l'ús de noves tecnologies per a la gestió.

6. Distribució urbana de mercaderies. L'objectiu és l'eficiència a través del control i la millora de la gestió, l'augment de places de càrrega i descàrrega, i la incorporació de noves tecnologies.

7. Externalitats i elements transversals. Aquest eix aborda qüestions clau, com ara la seguretat viària, el medi ambient i la salut, l'accessibilitat, la promoció i la sensibilització per a modes sostenibles, i l'impuls de la mobilitat intel·ligent.

El seguiment del PMUS-SGI es porta a terme mitjançant indicadors de canvi modal, indicadors socials i indicadors ambientals, tant per al municipi de Girona com per al conjunt de l'àmbit.

La segona edició de Repensem Girona ha contribuït un any més a la reflexió pausada i informada sobre els reptes de la ciutat en diversos àmbits: la transformació i regeneració urbana, l'habitatge, la mobilitat o la renaturalització de l'espai públic, entre d'altres. Es tracta de qüestions que afecten directament el dia a dia de la ciutadania i que requereixen consensos transversals per poder-les abordar amb garanties d'èxit.

La voluntat de Repensem Girona és precisament dotar la ciutat d'un espai de reflexió construït a partir de les aportacions de persones expertes en les diferents matèries i de la participació directa de la ciutadania mitjançant visites i grups de treball. Les jornades s'adrecen a col·lectius professionals, organitzacions socials i entitats de la ciutat, així com a totes aquelles persones que es preocupen pel futur de Girona i volen contribuir a pensar-lo.

Enguany, les diferents temàtiques s'han articulat entorn del concepte de transició ecosocial, que es pot definir com el conjunt de canvis econòmics, socials, polítics i culturals necessaris per reajustar els nostres patrons de consum als límits planetaris, alhora que es garanteix una vida digna per a tothom. Davant dels reptes mediambientals i socials, la transformació de les nostres ciutats ha esdevingut imperativa, i resulta fonamental desenvolupar una comprensió sistèmica dels desafiaments que tenim al davant per intervenir de manera coherent en els diferents àmbits.

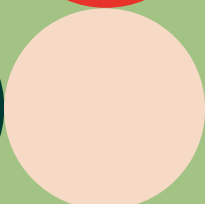
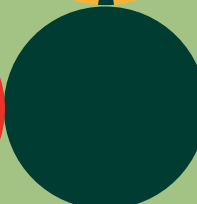
La reflexió col·lectiva també implica mètode. L'aposta de Repensem Girona per combinar ponències amb dinàmiques de participació obertes i no jerarquizades, en què es poden treballar i debatre projectes concrets, s'ha consolidat com una fórmula d'èxit que ja contribueix a enriquir els debats sobre les polítiques públiques a la ciutat. La participació activa del personal tècnic de l'Ajuntament de Girona, així com dels professionals i investigadors del Col·legi d'Arquitectes de Catalunya i de la Universitat de Girona, és també una garantia que Repensem Girona és un espai de pensament, però també d'intercanvi, planificació i acció.

Eduard Cabré
coordinador de
Repensem Girona
2025

**RE
PEN
SEM**

GIRONA

www.girona.cat/repensemirona

Ho organitza:

Ajuntament de Girona

COAC
arquitectes.cat
Girona

Universitat
de Girona

Hicol·labora

 Diputació de Girona